અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==========

પૂનમ ચંદ જૈન અને અન્ય

વિ.

ફઝરુ

૧૨ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૪

[અરિજિત પસાયત અને સી.કે. ઠક્કર, ન્યાયમૂર્તિઓ]

ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા, ૧૯૭૩; કલમો ૨૦૦, ૨૦૨, ૨૪૫ અને ૩૯૭:

બીજી ફરિયાદ દાખલ કરવી – અદાલતો દ્વારા વિચારણા – ઠરાવ્યું : અદાલતો દ્વારા બીજી ફરિયાદ પર વિચારણા કરવા અંગે સર્વોચ્ચ અદાલતે

પહેલેથી જ કાયદો સ્થાપિત કર્યો છે – આ વિષય પરના સુસ્થાપિત કાયદાના પ્રકાશમાં નીચેની અદાલતોના આદેશની કાયદેસરતા પર વિચાર કરવામાં વડી અદાલત નિષ્ફળ રહી – આથી સંબંધિત મુદ્દાઓ પર યોગ્ય તારણો નોંધવા માટે મામલો વડી અદાલતને પરત મોકલવામાં આવ્યો.

વચગાળાનો આદેશ – તહોમતનામું ઘડવું – વચ્ચેનો તફાવત.

અપવાદરૂપ સંજોગોના સંદર્ભમાં બીજી ફરિયાદ – તેનો વ્યાપ.

આ અપીલમાં વિચારણા માટે જે પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થયો હતો તે એ હતો કે શું ફરિયાદકર્તા દ્વારા સીઆર.પી.સી. ની જોગવાઈઓ હેઠળ બીજી ફરિયાદ દાખલ કરી શકાય અને સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૨૦૦ હેઠળ દાખલ કરાયેલી ફરિયાદ ફગાવી દેવાની શી અસર થાય.

અપીલકર્તા દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે બીજી ફરિયાદ એ પ્રથમ ફરિયાદના કથનોનું પુનરાવર્તન માત્ર હતી અને તેનો હેતુ જે બાબતો

આખરી બની ચૂકી છે તેને ફરીથી ખોલવાનો હતો; કે માત્ર અપવાદરૂપ સંજોગો સ્થાપિત કરવા પર જ બીજી ફરિયાદ ધ્યાને લઈ શકાય; અને પ્રોસેસ જારી કરવાનો આદેશ એ વચગાળાનો આદેશ હોવાથી, તે ટકી શકે તેમ ન હતો.

સામાવાળા–ફરિયાદકર્તાએ રજૂઆત કરી હતી કે બીજી ફરિયાદમાં અગાઉની ફરિયાદ જેવા જ કથનો ન હતા કારણ કે વિવિધ વ્યક્તિઓને આરોપી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા હતા અને કથિત ગુનાઓ પણ અલગ હતા.

અપીલનો નિકાલ કરતાં, કોર્ટે

ઠરાવ્યું : ૧. આવા આદેશને પાછો ખેંચવાની કોઈ ચોક્કસ જોગવાઈના અભાવે મેજિસ્ટ્રેટ માટે પ્રોસેસ જારી કરવાના પોતાના નિર્ણય પર પુનર્વિચાર કરવો અસ્વીકાર્ય છે. [૫૩૨–ડી]

સુબ્રમણ્યમ સેથુરામન વિ. *સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર અને અન્ય*, (૨૦૦૪) ૬ સુપ્રીમ ૬૬૨, પર આધાર રાખવામાં આવ્યો.

૨. રિવિઝન અરજી પર વિચારણા કરવાનો પ્રશ્ન પ્રસ્તુત નથી કારણ કે સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૩૯૭(૨) માં નિર્ધારિત જોગવાઈને ધ્યાનમાં રાખીને રિવિઝન અરજી જાળવવાપાત્ર નથી તેવા આધારે અધિક સેશન્સ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશમાં વડી અદાલતે કોઈ હસ્તક્ષેપ કર્યો ન હતો. [પ૩૨–એચ; પ૩૩–એ]

રાજેન્દ્ર કુમાર સીતારામ પાંડે અને અન્ય વિ. *ઉત્તમ અને અન્ય,* [૧૯૯૩] ૩ એસ.સી.સી. ૧૩૪; *કે.કે. પટેલ અને અન્ય* વિ. *સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત અને અન્ય,* [૨૦૦૦] ૬ એસ.સી.સી. ૧૯૫ અને *વી.સી. શુક્લા* વિ. *સ્ટેટ સીબીઆઈ મારફત,* [૧૯૮૦] સપ્લી. એસ.સી.સી. ૯૨, નો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો.

૩. આ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રોસેસ જારી કરવાનો નિર્દેશ આપતા આદેશની કાયદેસરતા પર વડી અદાલતે વિચાર કર્યો ન હોવાથી, સંબંધિત મુદ્દાઓ પર હકારાત્મક તારણો નોંધવા માટે આ મામલો વડી અદાલતને પરત મોકલવો યોગ્ય રહેશે. [પ૩૫–સી]

પ્રમથ નાથ તાલુકદાર વિ. *સરોજ રંજન સરકાર,* એઆઈઆર (૧૯૬૨) એસસી ૮૭૬; *બિંદેશ્વરી પ્રસાદ સિંહ* વિ. *કાલી સિંહ,* [૧૯૭૭] એસસીસી (ક્રિ.) ૩૩; *મહેશ ચંદ* વિ. *બી. જનાર્દન રેડ્ડી અને અન્ય,* [૨૦૦૩] ૧ એસ.સી.સી. ૭૩૪; *અદાલત પ્રસાદ* વિ. *રૂપલાલ જિંદાલ અને અન્ય,* (૨૦૦૪) ૭ સ્કેલ ૧૩૭; *ક્વીન એમ્પ્રેસ* વિ. *ડોલેગોબિંદ દાસ,* (૧૯૦૧) આઈએલઆર ૨૮ કલ. ૨૧૧ અને *રી: કોયસ્સન કુટ્ટી,* એઆઈઆર (૧૯૧૮) મદ્રાસ ૪૯૪, નો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો.

ફોજદારી એપેલેટ હકુમત : ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૩૭૧/૨૦૦૪.

ક્રિ. આર. નં. ૫૫૨/૨૦૦૦ માં પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના તારીખ ૩.૭.૨૦૦૨ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તાઓ વતી અલ્તાફ અહમદ, એ.પી. ધમિજા, ટી.એ. ખાન, એચ.ડી. થાનવી, શરદ સિંઘાનિયા, રામ નિવાસ અને સુશીલ કુ. જૈન.

સામાવાળા વતી ખુરશીદ અહમદ, મહેતાબ અહમદ, આફતાબ અલી ખાન અને અત્તર સિંહ.

અદાલતનો ચુકાદો નીચે મુજબ આપવામાં આવ્યો હતો:

અરિજિત પસાયત, ન્યાયાધીશ: ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા, ૧૯૭૩ (સંક્ષિપ્તમાં 'સંહિતા') ની કલમ ૨૦૦ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદ ફગાવી દેવાની શી અસર થાય અને શું બીજી ફરિયાદ દાખલ કરી શકાય તે અંગે આ અપીલમાં એક રસપ્રદ મુદ્દો ઉપસ્થિત કરવામાં આવ્યો છે.

અપીલકર્તા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા તથ્યોના પાસાઓનો સંક્ષિપ્ત સંદર્ભ પૂરતો રહેશે.

સામાવાળા–ફઝરુ (ત્યારબાદ 'ફરિયાદકર્તા' તરીકે ઉલ્લેખિત) એ તારીખ ૧૦.૭.૧૯૯૨ ના રોજ ફરિયાદ નં. ૧૫૨ દાખલ કરી હતી જે જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, પ્રથમ વર્ગ, નૂહ, હરિયાણા દ્વારા તારીખ ૧૩.૧.૧૯૯૪ ના આદેશથી ફગાવી દેવામાં આવી હતી. તારીખ ૧૨.૨.૧૯૯૬ ના રોજ ફરિયાદકર્તાએ પંજાબ અને હરિયાણા હાઇકોર્ટ સમક્ષ રિવિઝન દાખલ કરી હતી જેને ક્રિમિનલ રિવિઝન નં. ૪૩/૧૯૯૫ તરીકે નંબર આપવામાં આવ્યો હતો. સદર રિવિઝન અરજી તારીખ ૧૨.૨.૧૯૯૬ ના આદેશથી ફગાવી દેવામાં આવી હતી. ફરિયાદ દાખલ કરતાં પહેલાં અપીલકર્તાઓની કંપનીઓ અને અન્ય અપીલકર્તાઓ દ્વારા ૧૯૮૯ માં ૪ દાવા દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા જેમાં તારીખ ૨૪.૧૦.૧૯૯૭ ના આદેશથી હુકમનામું કરવામાં આવ્યું હતું. આ તમામ કેસોમાં ફરિયાદકર્તા–ફઝરુ પ્રતિવાદી નં. ૧ હતા. ૧૯૯૨ માં ફરિયાદકર્તાએ સિવિલ જજ, જુનિયર ડિવિઝન, નૂહની અદાલતમાં સિવિલ સૂટ નં. ૯૦/૧૯૯૨ દાખલ કર્યો હતો. તે તારીખ ૭.૧૦.૧૯૯૭ ના રોજ બિનહાજરી બદલ ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો. ફરિયાદકર્તાએ આ અપીલનો વિષય બનતી ફરિયાદ તારીખ ૨૫.૧૧.૧૯૯૭ ના રોજ દાખલ કરી હતી. અપીલકર્તાઓના જણાવ્યા અનુસાર વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા તારીખ ૯.૧.૧૯૯૯ ના રોજ પ્રોસેસ જારી કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. આવી કાર્યવાહીને રિવિઝન દાખલ કરીને પડકારવામાં આવી હતી. તારીખ ૯.૭.૧૯૯૯ ના ચુકાદા દ્વારા, વિદ્વાન અધિક સેશન્સ જજ, ગુડગાંવે રિવિઝન મંજૂર કરી અને ફરિયાદ ફગાવી દીધી. અન્ય બાબતોની સાથે એવું

ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે સંહિતાની કલમ ૨૦૦ હેઠળનું રક્ષણ ફરિયાદકર્તાને ઉપલબ્ધ ન હતું. સદર આદેશથી વ્યથિત થઈને ફરિયાદકર્તાએ હાઇકોર્ટ સમક્ષ રિવિઝન પિટિશન નં. ૫૫૨/૨૦૦૦ દાખલ કરી. આક્ષેપિત આદેશ દ્વારા હાઇકોર્ટે રિવિઝન મંજૂર કરી. વિદ્વાન ન્યાયાધીશે ઠરાવ્યું કે જો આ અપીલકર્તાઓને કોઈ ફરિયાદ હોય તો તેઓ સંહિતાની કલમ ૨૪૫ ની જોગવાઈને ધ્યાનમાં રાખીને ડિસ્ચાર્જ થવાના ઉદ્દેશ્યથી સમન્સ આદેશની સમીક્ષા માંગી શકે છે.

અપીલના સમર્થનમાં વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી અલ્તાફ અહમદે રજૂઆત કરી હતી કે બીજી ફરિયાદ એ પ્રથમ ફરિયાદના કથનોનું પુનરાવર્તન માત્ર હતી અને મૂળભૂત રીતે આખરી બની ચૂકેલી બાબતોને ફરીથી ખોલવાનો એક નવો પ્રયાસ હતો. વિદ્વાન અધિક સેશન્સ જજનો આદેશ વાજબી હતો અને હાઇકોર્ટે તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈતો ન હતો. તારીખ ૧૦.૭.૧૯૯૨ ના રોજ દાખલ કરાયેલી પ્રથમ ફરિયાદ અને તારીખ ૨૫.૧૧.૧૯૯૭ ના રોજ દાખલ કરાયેલી બીજી ફરિયાદના વિવિધ કથનોના સંદર્ભ સાથે એ બાબત દર્શાવવામાં આવી હતી કે બંને સમાન આક્ષેપો પર આધારિત છે. કથનોનું માત્ર પુનરાવર્તન કરવામાં આવ્યું હતું અને તેથી, બીજી ફરિયાદ ધ્યાને લેવા માટે કોઈ કેસ બનતો ન હતો.

તેમ હોવાથી, પ્રોસેસ જારી કરવી ગેરકાયદેસર હતી અને વિદ્વાન અધિક સેશન્સ જજે યોગ્ય રીતે તેમાં હસ્તક્ષેપ કર્યો હતો. વર્તમાન અપીલકર્તાએ સંહિતાની કલમ ૨૪૫ અનુસાર ડિસ્ચાર્જ મેળવવો જોઈએ તેવું કહેવામાં હાઇકોર્ટ વાજબી ન હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે જોકે બીજી ફરિયાદ ધ્યાને લઈ શકાય છે, પરંતુ તે અપવાદરૂપ સંજોગો સ્થાપિત કરવા પર જ હોવી જોઈએ અને નિયમિત બાબત તરીકે નહીં.

જવાબમાં, સામાવાળા વતી વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે અપીલકર્તાઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી એવી દલીલ સાચી નથી કે કથનો માત્ર પુનરાવર્તન હતા. ફરિયાદમાં વિવિધ વ્યક્તિઓને આરોપી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા હતા અને કથિત ગુનાઓ અલગ હતા.

આ વિવાદ પર પ્રકાશ પાડતા કેટલાક નિર્ણયો પર વિહંગાવલોકન કરવાની જરૂર છે.

પ્રમથ નાથ તાલુકદાર વિ. સરોજ રંજન સરકાર, એઆઈઆર (૧૯૬૨) એસસી ૮૭૬ માં, કપૂર, ન્યાયાધીશે પોતાના વતી અને હિદાયતુલ્લાહ,

ન્યાયાધીશ (જેઓ તે સમયે હતા) વતી બોલતાં અવલોકન કર્યું હતું: (પૃષ્ઠ ૮૯૯, ફકરો ૪૮ પર)

"તેથી, જો તેણે સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૨૦૨ હેઠળ કરવામાં આવેલી તપાસના વ્યાપ અંગે પોતાને ગેરમાર્ગે દોર્યો ન હોય, અને પોતાની સમક્ષની સામગ્રી પર ન્યાયિક રીતે પોતાનું મન લગાવ્યું હોય અને ત્યારબાદ પોતાનો આદેશ કરવા આગળ વધે તો એવું કહી શકાય નહીં કે તેણે ભૂલભરેલી રીતે કાર્ય કર્યું છે. જોકે, સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૨૦૩ હેઠળનો બરતરફીનો આદેશ સમાન તથ્યો પર બીજી ફરિયાદ ધ્યાને લેવા માટે કોઈ અવરોધ નથી પરંતુ તે માત્ર અપવાદરૂપ સંજોગોમાં જ ધ્યાને લેવામાં આવશે, એટલે કે જ્યાં અગાઉનો આદેશ અપૂર્ણ રેકોર્ડ પર અથવા ફરિયાદના સ્વરૂપની ગેરસમજ પર પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અથવા તે સ્પષ્ટપણે વાહિયાત, અન્યાયી કે મૂર્ખામીભર્યો હતો અથવા જ્યાં નવા તથ્યો રજૂ કરવામાં આવ્યા છે જે વાજબી ખંત સાથે અગાઉની કાર્યવાહીમાં રેકોર્ડ પર લાવી શકાયા ન હતા. ફરિયાદકર્તાના કેસની સંપૂર્ણ વિચારણા કર્યા પછી તેની વિરુદ્ધ નિર્ણય આપવામાં આવ્યા પછી, તેને અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિને તેની ફરિયાદની તપાસ કરાવવાની બીજી તક આપવી એ ન્યાયના હિતમાં છે તેમ કહી શકાય નહીં અલ્લાહ દત્તા વિ.

કરમ બક્ષ, એઆઈઆર (૧૯૩૦) લાહોર ૮૭૯; રામ નારાયણ ચૌબે વિ. પનાચંદ જૈન, એઆઈઆર (૧૯૪૯) પટના ૨૫૬; હંસાબાઈ સયાજી પયાગુડે વિ. આનંદ ગણુજી પયાગુડે, એઆઈઆર (૧૯૪૯) બોમ્બે ૩૮૪; દોરાઈસામી ઐયર વિ. સુબ્રમણિયા ઐયર, એઆઈઆર (૧૯૧૮) મદ્રાસ ૪૮૪. નવી ફરિયાદ લાવવા માટે નવા તથ્યો રજૂ કરવાના સંબંધમાં અપીલ હેઠળના ચુકાદામાં સ્પેશિયલ બેન્ચે ઉપર ટાંકેલા કેસોમાં બોમ્બે હાઇકોર્ટ અથવા પટના હાઇકોર્ટના દૃષ્ટિકોણને સ્વીકાર્યો ન હતો અને ક્વીન એમ્પ્રેસ વિ. ડોલેગોબિંદ દાસ, આઈએલઆર (૧૯૦૧) ૨૮ કલ. ૨૧૧ માં મેકલીન, મુખ્ય ન્યાયાધીશના અભિપ્રાયને અપનાવ્યો હતો, જેને દ્વારકા નાથ મંડલ વિ. બેની માધબ બેનર્જી, આઈએલઆર (૧૯૦૧) ૨૮ કલ. ૬૫૨ માં કુલ બેન્ચ દ્વારા બહાલ રાખવામાં આવ્યો હતો. તેથી તેણે ઠરાવ્યું કે જ્યાં અગાઉના આદેશમાં સ્પષ્ટ ભૂલ હોય અથવા ન્યાયની સ્પષ્ટ નિષ્ફળતા હોય અથવા જ્યારે નવા પુરાવા ઉપલબ્ધ થાય ત્યારે નવી ફરિયાદ ધ્યાને લઈ શકાય છે."

એસ.કે. દાસ, ન્યાયાધીશે લઘુમતી ચુકાદો આપતાં પણ અવલોકન કર્યું હતું: (એઆઈઆર પૃષ્ઠ ૮૮૭, ફકરો ૨૧)

"ત્યારબાદ આ પ્રશ્ન કલકત્તા હાઈકોર્ટની ફુલ બેન્ચ દ્વારા દ્વારકા નાથ મંડલ વિ. બેની માધબ બેનર્જી, આઈએલઆર (૧૯૦૧) ૨૮ કલ. ૬૫૨ માં વિચારવામાં આવ્યો હતો અને ફુલ બેન્ચ દ્વારા (ઘોષ, ન્યાયાધીશના અસંમત મત સાથે) એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે પ્રેસિડેન્સી મેજિસ્ટ્રેટ સીઆર.પી.સી. ના પ્રકરણ ૨૧ હેઠળ ચલાવવાપાત્ર વોરંટ કેસની પુનઃ સુનાવણી કરવા માટે સક્ષમ હતા જેમાં તેમણે અગાઉ આરોપી વ્યક્તિને ડિસ્ચાર્જ કર્યો હતો. રિપોર્ટમાં સારાંશ આપ્યા મુજબની દલીલોમાં નીલરતન સેનનો કેસ આઈએલઆર (૧૮૯૬) ૨૩ કલ. ૯૮૩ અને કમલ ચંદ્ર પાલનો કેસ આઈએલઆર (૧૮૯૭) ૨૪ કલ. ૨૮૬ નો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ તેમાં વ્યક્ત કરાયેલો અભિપ્રાય સ્વીકારવામાં આવ્યો ન હતો. આ પ્રશ્ન સાથે વ્યવહાર કરતાં પ્રિન્સેપ, ન્યાયાધીશે કહ્યું:

> 'કાયદા હેઠળ આગળની કાર્યવાહી સામે કોઈ અવરોધ નથી, અને તેથી, આવા સંજોગોમાં જે મેજિસ્ટ્રેટને ફરિયાદ કરવામાં આવી છે તે કલમ ૨૦૦ માં દર્શાવેલ રીતે આગળ વધવા માટે બંધાયેલા છે, એટલે કે, ફરિયાદની તપાસ કરવી, અને જ્યાં સુધી તેમની પાસે ફરિયાદની સત્યતા પર અવિશ્વાસ કરવાનું કોઈ કારણ ન હોય,

અથવા કાયદા દ્વારા સ્પષ્ટપણે માન્ય કરાયેલા અન્ય કોઈ કારણસર, જેમ કે જો તેઓ શોધી કાઢે કે કોઈ ગુનો બન્યો નથી, તો તેઓ ફરિયાદ પર ગુનાની સંજ્ઞાન લેવા માટે બંધાયેલા છે, અને જ્યાં સુધી તેમની પાસે ફરિયાદની સત્યતા પર શંકા કરવાનું યોગ્ય કારણ ન હોય, ત્યાં સુધી તેઓ ફરિયાદકર્તાને ન્યાય આપવા, તેના સાક્ષીઓને સમન્સ પાઠવવા અને આરોપીની હાજરીમાં તેમને સાંભળવા માટે બંધાયેલા છે.'

મદ્રાસ હાઈકોર્ટ દ્વારા પણ મલયિલ કોટ્ટાયિલ કોયાસન કુટ્ટી, ઈન રે (એ.આઈ.આર. ૧૯૧૮ મદ્રાસ ૪૯૪) માં આવો જ મત વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો હતો અને એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે કાયદામાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે તે જ હકીકતો પર બીજી ફરિયાદ દાખલ કરવા સામે પ્રતિબંધ મૂકતી હોય કે જેના પર અગાઉ કોઈ વ્યક્તિને મુક્ત (ડિસ્ચાર્જ) કરવામાં આવી હોય, કારણ કે ડિસ્ચાર્જ એ દોષમુક્તિ (એક્વિટલ) બરાબર નથી. આ મત કુમારૈયા નાયકર વિ. ચિન્ના નાયકર એ.આઈ.આર. (૧૯૪૬) મદ્રાસ ૧૬૭ માં પુનરાવર્તિત કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યાં એવું યોજવામાં આવ્યું હતું કે અગાઉની ફરિયાદ ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૨૦૩ હેઠળ ફગાવી દેવામાં આવી હતી તે હકીકત

બીજી ફરિયાદ દાખલ કરવામાં કોઈ અડચણરૂપ નથી. હંસાબાઈ સયાજી પાયાગડે વિ. આનંદા ગણુજી પાયાગુડે એ.આઈ.આર. (૧૯૪૯) Bom ૩૮૪ માં આ વિષય પર અનેક હાઈકોર્ટોના અગાઉના મોટા ચુકાદાઓના સંદર્ભમાં આ પ્રશ્નની તપાસ કરવામાં આવી હતી અને એવું યોજવામાં આવ્યું હતું કે કાયદામાં એવી કોઈ બાબત નથી જે સમાન હકીકતો પર બીજી ફરિયાદ દાખલ કરવા સામે પ્રતિબંધ મૂકતી હોય. રામ નારાયણ ચૌબે વિ. પનાચંદ જૈન એ.આઈ.આર. (૧૯૪૯) પટ ૨૫૬; રામા નંદ વિ. શેરી એ.આઈ.આર. (૧૯૩૪) ઓલ ૮૭ અને અલ્લાહ દત્તા વિ. કરમ બખ્શ એ.આઈ.આર. (૧૯૩૦) લાહ ૮૭૯ માં પણ આવો જ મત વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો હતો, આ તમામ નિર્ણયોમાં વધુમાં એ સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું કે જો કે સમાન હકીકતો પર બીજી ફરિયાદ દાખલ કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકતો કાયદામાં કોઈ પ્રતિબંધ નથી, પરંતુ જ્યારે સમાન આક્ષેપો પર અગાઉની ફરિયાદ ફગાવી દેવામાં આવી હોય ત્યારે બીજી ફરિયાદ દાખલ કરવા માટે અસાધારણ સંજોગો અસ્તિત્વમાં હોવા જોઈએ..... હું હાઈકોર્ટો દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવેલા આ મતને સ્વીકારું છું કે કાયદામાં એવી કોઈ બાબત નથી જે ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૨૦૩ હેઠળ અગાઉની ફરિયાદ ફગાવી દેવામાં આવી હોય ત્યારે સમાન આક્ષેપો પર બીજી ફરિયાદ દાખલ કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકતી હોય.હું એ મતને પણ સ્વીકારું છું કે જરૂરી સાવચેતીના નિયમ તરીકે અને

ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૨૦૪(૧) હેઠળ મેજિસ્ટ્રેટને આપવામાં આવેલા વિવેકાધીન અધિકારના યોગ્ય ઉપયોગ તરીકે, સમાન આક્ષેપો પર બીજી ફરિયાદ દાખલ કરવા માટે અસાધારણ સંજોગો અસ્તિત્વમાં હોવા જોઈએ; બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, મેજિસ્ટ્રેટ શા માટે એવું વિચારે છે કે સમાન આક્ષેપો પર અગાઉની ફરિયાદ ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૨૦૩ હેઠળ ફગાવી દેવામાં આવી હોય ત્યારે બીજી ફરિયાદ સાથે "આગળ વધવા માટે પૂરતા આધાર" છે, તે માટે સારા કારણો હોવા જોઈએ."

વિદ્વાન ન્યાયાધીશે પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો કે તે અપવાદરૂપ સંજોગો કયા હશે. ક્વીન એમ્પ્રેસ વિ. ડોલેગોબિંદ દાસ, (૧૯૦૧) આઈએલઆર ૨૮ કલ. ૨૧૧, ઈન રે : કોચસ્સન કુટ્ટી, એઆઈઆર (૧૯૧૮) મદ્રાસ ૪૯૪, કુમરૈયા વિ. ચિન્ના નાયકર, એઆઈઆર (૧૯૪૬) મદ્રાસ ૧૬૭ અને અન્ય કેટલાક નિર્ણયોની નોંધ લઈને, વિદ્વાન ન્યાયાધીશ આ નિષ્કર્ષ પર આવ્યા:

"એ ધ્યાને આવશે કે આ રીતે નિર્ધારિત કસોટીમાં અપવાદરૂપ સંજોગોને ત્રણ શ્રેણીઓ હેઠળ લાવવામાં આવ્યા છે; (૧) સ્પષ્ટ ભૂલ, (૨) ન્યાયની સ્પષ્ટ નિષ્ફળતા, અને (૩) નવા તથ્યો જેની ફરિયાદકર્તાને

કોઈ જાણકારી ન હતી અથવા વાજબી ખંત સાથે અગાઉની કાર્યવાહીમાં રજૂ કરી શક્યા ન હતા. ઉપરોક્ત ત્રણ શ્રેણીઓમાંથી કોઈપણ એક અથવા વધુમાં આવતા કોઈપણ અપવાદરૂપ સંજોગો કસોટીને પૂર્ણ કરશે. રામ નારાયણ વિ. પનાચંદ જૈન, એઆઈઆર (૧૯૪૯) પટના ૨૫૬ માં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે કેટલીક શ્રેણીઓનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હોવા છતાં અપવાદરૂપ સંજોગોની સંપૂર્ણ યાદી આપી શકાતી નથી. એક નવી શ્રેણીનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો જ્યાં બરતરફીનો અગાઉનો આદેશ અપૂર્ણ રેકોર્ડ પર અથવા ફરિયાદના સ્વરૂપની ગેરસમજ પર પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. આ નવી શ્રેણી કદાચ સ્પષ્ટ ભૂલ અથવા ન્યાયની નિષ્ફળતાની શ્રેણીમાં આવશે.

મને એવું જણાય છે કે ઉપરોક્ત નિર્ણયો પૈકી સૌથી જૂના ક્વીન એમ્પ્રેસ વિ. ડોલેગોબિંદ દાસ માં નિર્ધારિત કસોટી પાછળના નિર્ણયોમાં ઉલ્લેખિત અન્ય શ્રેણીઓને આવરી લેવા માટે ખરેખર પૂરતી વ્યાપક છે. જ્યારે પણ કોઈ મેજિસ્ટ્રેટને સંતોષ થાય કે બરતરફીનો અગાઉનો આદેશ સ્પષ્ટ ભૂલને કારણે હતો અથવા તેના પરિણામે ન્યાયની નિષ્ફળતા થઈ છે, ત્યારે અગાઉની ફરિયાદ સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૨૦૩ હેઠળ ફગાવી

દેવામાં આવી હોવા છતાં તેઓ સમાન આક્ષેપો પર બીજી ફરિયાદ ધ્યાને લઈ શકે છે ... "

ફરીથી બિંદેશ્વરી પ્રસાદ સિંહ વિ. કાલી સિંહ, [૧૯૭૭] એસસીસી ક્રિ. ૩૩ માં આ અદાલતે પ્રમથ નાથ તાલુકદારના કેસ (ઉપરોક્ત) નું પાલન કરતાં ઠરાવ્યું હતું:–

"... હવે એ સુસ્થાપિત છે કે બીજી ફરિયાદ માત્ર નવા તથ્યો પર અથવા અગાઉના તથ્યો પર પણ માત્ર ત્યારે જ ટકી શકે છે જો કોઈ ખાસ કેસ બનાવવામાં આવે ..."

મહેશ ચંદ વિ. બી. જનાર્દન રેડ્ડી અને અન્ય, [૨૦૦૩] ૧ એસ.સી.સી. ૭૩૪ માં અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું તેમ, સમાન તથ્યો પર બીજી ફરિયાદ દાખલ કરવા માટે કોઈ વૈધાનિક પ્રતિબંધ નથી. એવા કિસ્સામાં જ્યાં અગાઉની ફરિયાદ કોઈ કારણ દર્શાવ્યા વિના ફગાવી દેવામાં આવે છે, ત્યાં મેજિસ્ટ્રેટ સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૨૦૪ હેઠળ ગુનાની સંજ્ઞાન લઈ શકે છે અને જો આગળ વધવા માટે પૂરતા આધાર હોય તો પ્રોસેસ જારી કરી શકે છે. પરંતુ સમાન તથ્યો પર બીજી ફરિયાદ માત્ર અપવાદરૂપ સંજોગોમાં જ ધ્યાને લઈ શકાય,

એટલે કે જ્યાં અગાઉનો આદેશ અપૂર્ણ રેકોર્ડ પર અથવા ફરિયાદના સ્વરૂપની ગેરસમજ પર પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અથવા તે સ્પષ્ટપણે વાહિયાત, અન્યાયી હતો અથવા જ્યાં નવા તથ્યો રજૂ કરવામાં આવ્યા છે જે વાજબી ખંત સાથે અગાઉની કાર્યવાહીમાં રેકોર્ડ પર લાવી શકાયા ન હતા. ફરિયાદકર્તાના કેસની સંપૂર્ણ વિચારણા કર્યા પછી અગાઉની બાબતમાં તેની વિરુદ્ધ નિર્ણય આપવામાં આવ્યા પછી બીજી ફરિયાદ ફગાવી શકાય છે. વધુમાં સમાન તથ્યો પર બીજી ફરિયાદ માત્ર અપવાદરૂપ સંજોગોમાં જ ધ્યાને લેવામાં આવશે, એટલે કે જ્યાં અગાઉનો આદેશ અપૂર્ણ રેકોર્ડ પર અથવા ફરિયાદની ગેરસમજ પર પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અથવા તે સ્પષ્ટપણે વાહિયાત અથવા અન્યાયી હતો.

આ તબક્કે, આ અદાલતે સુબ્રમણ્યમ સેથુરામન વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર અને અન્ય, (૨૦૦૪) ૬ સુપ્રીમ ૬૬૨ માં શું કહ્યું છે તેની નોંધ લેવી પણ જરૂરી બનશે. સદર નિર્ણયમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે આવા આદેશને પાછો ખેંચવાની કોઈ ચોક્કસ જોગવાઈના અભાવે મેજિસ્ટ્રેટ માટે પ્રોસેસ જારી કરવાના પોતાના નિર્ણય પર પુનર્વિચાર કરવો અસ્વીકાર્ય છે.

અદાલત પ્રસાદ વિ. રૂપલાલ જિંદાલ અને અન્ય, (૨૦૦૪) ૭ સ્કેલ ૧૩૭ માં, આ અદાલતે કે.એમ. મેથ્યુ વિ. સ્ટેટ ઓફ કેરળ અને અન્ય,

[૧૯૯૨] ૧ એસ.સી.સી. ૨૧૭ માં અદાલતના વલણ પર વિચાર કર્યો હતો અને ઠરાવ્યું હતું કે કલમ ૨૦૪ હેઠળ પ્રોસેસ જારી કરવી એ સંહિતાના પ્રકરણ ૨૦ માં વિચારાયેલા ટ્રાયલના તબક્કાનું પ્રાથમિક પગલું છે. પ્રાથમિક તબક્કે કરવામાં આવેલો આવો આદેશ વચગાળાનો આદેશ હોવાથી, તે જ અદાલત દ્વારા આદેશની સમીક્ષા માટે સંહિતા હેઠળ કોઈ જોગવાઈ ન હોવાના કારણે, મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા તેની સમીક્ષા કે પુનર્વિચારણા કરી શકાતી નથી. તેથી, આવા આદેશને પાછો ખેંચવાની કોઈ ચોક્કસ જોગવાઈના અભાવે મેજિસ્ટ્રેટ માટે પ્રોસેસ જારી કરવાના પોતાના નિર્ણય પર પુનર્વિચાર કરવો અસ્વીકાર્ય છે. તે તર્કની દિશામાં આ અદાલતે અદાલત પ્રસાદના કેસ (ઉપરોક્ત) માં ઠરાવ્યું હતું:

> "તેથી, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે મેથ્યુના કેસ (ઉપરોક્ત) માં આ અદાલતનો એવો દૃષ્ટિકોણ કે હકુમત વગરના આદેશ સમાન આદેશને પાછો ખેંચવા અને જારી કરવા માટે કોઈ ચોક્કસ જોગવાઈની જરૂર નથી, તે સાચો કાયદો સ્થાપિત કરતો નથી."

ઉપરના પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે આ અદાલતની મોટી બેન્ચે અદાલત પ્રસાદના કેસ (ઉપરોક્ત) માં કે.એમ. મેથ્યુના કેસ (ઉપરોક્ત) માં આ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાની શુદ્ધતાનો સ્વીકાર કર્યો ન હતો.

સામાવાળા વતી વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે પ્રોસેસ જારી કરવાનો આદેશ એ વચગાળાનો આદેશ છે, અને તેથી અધિક સેશન્સ જજ સમક્ષ રિવિઝન જાળવવાપાત્ર ન હતી. અપીલકર્તાઓ વતી વિદ્વાન વકીલે રાજેન્દ્ર કુમાર સીતારામ પાંડે અને અન્ય વિ. ઉત્તમ અને અન્ય, [૧૯૯૩] ૩ એસ.સી.સી. ૧૩૪ અને કે.કે. પટેલ અને અન્ય વિ. સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત અને અન્ય, [૨૦૦૦] ૬ એસ.સી.સી. ૧૯૫ માં દર્શાવેલા કેટલાક અવલોકનોના સંદર્ભ સાથે રજૂઆત કરી હતી કે આ અદાલતે ઠરાવ્યું છે કે પ્રોસેસ અથવા તહોમતનામું જારી કરવું એ વચગાળાનો આદેશ નથી. આ બંને કેસોમાં તહોમતનામું ઘડવું એ વચગાળાનો આદેશ નથી તેવું ઠરાવવા માટે વી.સી. શુક્લા વિ. સ્ટેટ સીબીઆઈ મારફત, [૧૯૮૦] સપ્લી. એસ.સી.સી. ૯૨ નો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો હતો. વી.સી. શુક્લાના કેસ (ઉપરોક્ત) નો નિર્ણય લાગુ પડતા વિશેષ કાયદાની પૃષ્ઠભૂમિમાં આપવામાં આવ્યો હતો અને ફકરા ૪૭ માં સ્પષ્ટપણે તેમ જણાવવામાં આવ્યું છે. ગમે તે સંજોગોમાં, તે પ્રશ્ન સૈદ્ધાંતિક છે કારણ કે સંહિતાની કલમ ૩૯૭(૨) માં નિર્ધારિત જોગવાઈને ધ્યાનમાં રાખીને રિવિઝન જાળવવાપાત્ર નથી તેવા આધારે અધિક સેશન્સ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશમાં વડી અદાલતે કોઈ હસ્તક્ષેપ કર્યો ન હતો. નિર્વિવાદપણે, આપેલ કેસમાં સંહિતાની કલમ ૪૮૨ નો ઉપયોગ કરી શકાય છે. પ્રમથ નાથના કેસ (ઉપરોક્ત) માં આ અદાલત દ્વારા તેમ ઠરાવવામાં આવ્યું હતું. વધુમાં, ઉપર નોંધ્યા મુજબ સુબ્રમણ્યમના કેસ

(ઉપરોક્ત) માં, એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે પ્રોસેસ જારી કરવી એ ટ્રાયલના તબક્કાનું પ્રાથમિક પગલું છે. વી.સી. શુક્લાના કેસમાં જ સંહિતા દ્વારા આવરી લેવાયેલા કેસો અને ઉપર નોંધ્યા મુજબ તે કેસને નિયંત્રિત કરતા વિશેષ કાયદા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટપણે દર્શાવવામાં આવ્યો છે. અન્ય બાબતોની સાથે નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું:

> "સારાંશમાં કહેતાં, વચગાળાના આદેશનું આવશ્યક લક્ષણ એ છે કે તે માત્ર દાવાની પ્રગતિ માટે આવશ્યક અથવા માંગવામાં આવેલા મુદ્દાઓ સાથે સંલગ્ન કોઈ મુદ્દા અથવા બાબતનો નિર્ણય કરે છે પરંતુ મુદ્દા પરની બાબત પર આખરી નિર્ણય કે ચુકાદો આપતો નથી. મધ્યવર્તી આદેશ એવો છે જે કાર્યવાહીની શરૂઆત અને ચુકાદાની નોંધ વચ્ચે કરવામાં આવે છે. મધુ લિમયે વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર [૧૯૭૮] ૧ એસસીઆર ૭૪૯ ના કેસમાં ઉંતવાળિયા, ન્યાયાધીશ સ્પષ્ટપણે એવું દર્શાવવા માંગતા હતા કે તહોમતનામું ઘડતો આદેશ એ વચગાળાનો આદેશ નથી પરંતુ કોર્પસ જ્યુરિસ સેકન્ડમ, વોલ્યુમ ૬૦ માં ઉપર ટાંકેલા ફકરામાં વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબનો એક મધ્યવર્તી આદેશ છે. અમે કોર્પસ જ્યુરિસ સેકન્ડમમાં કરવામાં આવેલા અવલોકનો સાથે સંપૂર્ણપણે સહમત છીએ. એ સ્પષ્ટ છે કે તહોમતનામું ઘડતો આદેશ મધ્યવર્તી આદેશ હોવાના કારણે

અધિનિયમની કલમ ૧૧(૧) માં વપરાયેલા 'વચગાળાના આદેશ' શબ્દના સામાન્ય અને કુદરતી અર્થમાં બરાબર બંધબેસે છે. વ્હાર્ટન્સ લો લેક્સિકોન (૧૪મી આવૃત્તિ પૃષ્ઠ ૫૨૯) વચગાળાના આદેશને આ રીતે વ્યાખ્યાયિત કરે છે:

> 'વચગાળાનો આદેશ અથવા ચુકાદો એવો છે જે દાવાની પ્રગતિ દરમિયાન કરવામાં આવે છે અથવા આપવામાં આવે છે, પરંતુ જે પક્ષકારોના અધિકારોનો આખરી નિકાલ કરતો નથી.'

આમ, વચગાળાના આદેશના કુદરતી અને તાર્કિક અર્થનો સારાંશ કાઢતાં, એ અનિવાર્ય નિષ્કર્ષ આવે છે કે જે આદેશ કાર્યવાહીનો અંત લાવતો નથી અથવા પક્ષકારોના અધિકારોનો આખરી નિર્ણય કરતો નથી તે માત્ર એક વચગાળાનો આદેશ છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, આ શબ્દના સામાન્ય અર્થમાં, વચગાળાનો આદેશ એવો છે જે કાર્યવાહી, દાવો અથવા ટ્રાયલમાં માત્ર કોઈ ચોક્કસ પાસા અથવા કોઈ ચોક્કસ મુદ્દા અથવા કોઈ ચોક્કસ બાબતનો નિર્ણય કરે છે પરંતુ જે ટ્રાયલનો આખરી નિકાલ કરતો નથી. જો ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા અથવા અન્ય કોઈ કાયદાનો આશરો લીધા વિના વચગાળાના આદેશ શબ્દનું તેના

કુદરતી અને તાર્કિક અર્થમાં અર્થઘટન કરવામાં આવે તો આ પરિણામ આવશે. એટલે કે, જો આપણે સામાન્ય બોલચાલમાં વચગાળાના આદેશનું અર્થઘટન કરીએ તો તે ઉપર દર્શાવેલા લક્ષણો દર્શાવશે, અને જ્યારે અધિનિયમની કલમ ૧૧(૧) માં તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે ત્યારે વચગાળાના આદેશ શબ્દનો આ જ અર્થ થાય છે."

આ કેસનું મોહમ્મદ અમીન બ્રધર્સ વિ. ડોમિનિયન ઓફ ઇન્ડિયા, એઆઈઆર (૧૯૫૦) એસસી ૧૩૯ ના કેસમાં પાલન કરવામાં આવ્યું હતું જ્યાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે જ્યાં સુધી આ અદાલતનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી એસ. કુપ્પુસ્વામી રાવ વિ. કિંગ, એઆઈઆર (૧૯૪૯) એફસી ૧ માં નિર્ધારિત સિદ્ધાંતોએ કાયદો સ્થાપિત કર્યો છે. આ સંબંધમાં, ઉપરોક્ત કેસમાં, મુખર્જી, ન્યાયાધીશે, અદાલત વતી બોલતાં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

> "'આખરી આદેશ' શબ્દપ્રયોગનો ઉપયોગ 'વચગાળાના આદેશ' તરીકે ઓળખાતા આદેશથી વિપરીત કરવામાં આવ્યો છે અને એકને બીજાથી અલગ પાડવાની આવશ્યક કસોટીની જ્યુડિશિયલ કમિટી દ્વારા નિર્ણય કરાયેલા કેટલાક કેસોમાં ચર્ચા કરવામાં આવી

છે અને તેને ઘડવામાં આવી છે. આ પ્રશ્ન સાથે સંબંધિત તમામ સુસંગત સત્તામંડળોની આ અદાલત દ્વારા એસ. કુપ્પુસ્વામીના કેસ (ઉપરોક્ત) માં તેમના તાજેતરના ચુકાદામાં સમીક્ષા કરવામાં આવી છે અને આ મુદ્દા પરનો કાયદો, જ્યાં સુધી આ અદાલતનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, સુસ્થાપિત જણાય છે. રામચંદ મંજીમલ વિ. ગોવર્ધનદાસ વિશણદાસ, (૧૯૨૦) ૪૭ આઈએ ૧૨૪ અને અબ્દુલ રહેમાન વિ. ડી.કે. કાસિમ એન્ડ સન્સ, એઆઈઆર (૧૯૩૩) પીસી ૫૮ માં જ્યુડિશિયલ કમિટીના નિર્ણયો અને ઇંગ્લિશ કોર્ટ્સના સત્તામંડળો કે જેના પર આ નિર્ણયો આધારિત હતા. તેની સાથે સંપૂર્ણ સહમત થતાં, આ અદાલત દ્વારા એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે કોઈ આદેશની આખરીતા નક્કી કરવા માટેની કસોટી એ છે કે શું ચુકાદો અથવા આદેશ પક્ષકારોના અધિકારોનો આખરી નિકાલ કરે છે.

આમ, ફેડરલ કોર્ટે પોતાના નિર્ણયમાં બે સિદ્ધાંતો સ્વીકાર્યા હોવાનું જણાય છે, એટલે કે:

(૧) કે આખરી આદેશનું અર્થઘટન વચગાળાના આદેશથી વિપરીત રીતે કરવું પડશે; અને

(૨) કે કોઈ આદેશની આખરીતા નક્કી કરવા માટેની કસોટી એ છે કે શું ચુકાદો અથવા આદેશ પક્ષકારોના અધિકારોનો આખરી નિકાલ કરે છે.

આમ, સમગ્ર સ્થિતિનો સારાંશ કાઢતાં અમે જે અનિવાર્ય નિષ્કર્ષ પર પહોંચીએ છીએ તે એ છે કે ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ, ખાસ કરીને કુપ્પુસ્વામીના કેસ (ઉપરોક્ત) માં નિર્ધારિત કસોટીઓ અનુસાર "વચગાળાના આદેશ" શબ્દપ્રયોગને તેનો સ્વાભાવિક અર્થ આપતાં અને નોન–ઓબસ્ટેન્ટ ક્લોઝ લાગુ કરતાં, અમને સંતોષ થાય છે કે જ્યાં સુધી અધિનિયમની કલમ ૧૧(૧) માં દેખાતા 'વચગાળાના આદેશ' શબ્દપ્રયોગનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, તેનો ઉપયોગ સ્વાભાવિક અર્થમાં કરવામાં આવ્યો છે અને સંહિતા દ્વારા કલમ ૩૯૭(૨) માં ઉપયોગમાં લેવાયેલા વિશેષ અથવા વ્યાપક અર્થમાં નહીં. અમારા દ્વારા લેવાયેલો દૃષ્ટિકોણ સ્પેશિયલ કોર્ટ દ્વારા ચલાવવામાં આવતા કેસની સૌથી ઝડપી

ટ્રાયલ અને ઝડપી નિકાલની જોગવાઈ કરવાના અધિનિયમના જાહેર કરેલા ઉદ્દેશ્ય સાથે સંપૂર્ણ સુસંગત જણાય છે, જે અધિનિયમ પસાર કરવામાં સર્વોચ્ચ ઈરાદો હોવાનું જણાય છે."

આ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રોસેસ જારી કરવાનો નિર્દેશ આપતા આદેશની કાયદેસરતા પર વડી અદાલતે વિચાર કર્યો ન હોવાથી, અમને લાગે છે કે સંબંધિત મુદ્દાઓ પર હકારાત્મક તારણો નોંધવા માટે આ મામલો વડી અદાલતને પરત મોકલવો યોગ્ય રહેશે.

અપીલનો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.

એસ.કે.એસ. અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો.

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

==========

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.